

hat 30/5-16

## **Referat fra møte i KOSTRA-sosialtjenestegruppe 20. mai**

Til stede:

Thuy Nguyen, ASD

Anne Edman, IMDI

Katarina Heradstveit, IMDI

Marit Hestad, Oslo kommune

Arne Fortun, Oslo kommune

Pål Eivind Aamodt, Arbeids- og velferdsdirektoratet

Ivar Lima, Arbeids- og velferdsdirektoratet

Laila Kleven, KS

Veslemøy Hellem, KS

Kirsti Strand, Helsedirektoratet

Hermund Urstad, Husbanken

Arild Haffner Naustdal, Justisdepartementet

Olav Solli, Statistisk sentralbyrå

Kari Kraakenes, Statistisk sentralbyrå (ref., sak 2)

Torild-Irene Brakalsvålet, Statistisk sentralbyrå

Unni Grebstad, Statistisk sentralbyrå

Harald Tønseth, Statistisk sentralbyrå (ref.)

Forfall:

Linn Ising, Kommunal- og regionaldepartementet

Line Lindsetmo, Bufdir

### **1. Status for arbeidet med nytt krisesenterskjema**

Nyeste utkast til skjema var sendt gruppen 19/5. Det fremkom allerede en del synspunkter på skjema slik det nå forelå. KS sa kommunene reagerte på stadig nye rapporteringer knyttet til statlige handlingsplaner. KS sa at de kom til å ta opp dette på generelt grunnlag. Mange

slike spørsmål har vist seg å resultere i skjønnspregede og upresise data, og nytten av de ulike spørsmålene må dokumenteres bedre. Det aktuelle skjema ble oppfattet å være for detaljert og gi for stort rom for skjønn. Man spurte også om ikke «vold i nære relasjoner» nå har fått for stor plass i forhold til det utvidede krisesenter-skjema som var forespeilet Samordningsrådet. Spesielt var flere kritiske til det nye spørsmål 8, der man stilte seg tvilende til datakvaliteten.

SSB vil straks formidle synspunktene som fremkom til Bufdir, slik at de ev. kan bli tatt hensyn til før møtet i Bufdirs arbeidsgruppe 30/5. SSB vil også videreformidle synspunktet på rapportering vedr. handlingsplaner til ev. behandling i Samordningsrådet.

## 2. Skjema 11 B Introduksjonsordningen

Notat med vurdering av avvikling av KOSTRA-skjema 11b fra og med statistikkåret 2017 (vedlagt) var sendt ut på forhånd sammen med skjema 11B for 2016. Skjema 11B ble opprettet som et midlertidig KOSTRA-skjema fra 2005 i påvente av at data av tilfredsstillende kvalitet kunne hentes via filuttrekk fra Nasjonalt introduksjonsregister (NIR).

En testfil fra NIR for 2015 er koblet mot KOSTRA-data for 2015. Resultatet er godt, men ikke for alle kommuner. Dekningen varierer fra 0 til 100 %.

SSB og IMDi vil i arbeidsmøte 26. mai gå mer detaljert gjennom data fra kommuner der personer som var deltakere i introduksjonsordningen i 2015 i følge rapportering til KOSTRA ikke gjenfinnes på testuttaket fra NIR for å avdekke om avviket skyldes:

1. Spesifikasjonen av testuttaket fra NIR – bør spesifisering av hvem som ble definert som aktive i 2015 justeres?
2. Evt fortsatt problemer med dataoverføring fra kommunene til NIR
3. Evt manglende registrering hos enkelte kommuner
4. Andre årsaker

En forutsetning for en evt avvikling av KOSTRA-skjema 11B fra 2017 er at det ikke lenger er tekniske problemer av betydning i dataoverføring fra kommunene til NIR.

I det første testuttaket fra NIR er ikke detaljert informasjon om registrerte tiltak i introduksjonsprogrammet med. Tilfredsstillende data om tiltak er kritisk for evt avvikling av KOSTRA-skjema 11B fra 2017. IMDi undersøker om det kan tas ut et nytt testuttak fra NIR med alle tiltak i 2015 for ny sammenstilling med KOSTRA-data. Det settes opp et nytt arbeidsmøte med SSB og IMDi i uke 23 dersom tiltak ikke foreligger til møtet 26. mai. Resultat av den detaljerte gjennomgangen av avvik i populasjonen og sammenstilling av tiltaksregistrering sendes ut til KOSTRA-arbeidsgruppen etter avklaring med IMDi og Justisdepartementet i nytt referansegruppemøte (evt avklaring på e-post) i uke 23 eller starten av uke 24. Her tas også med oversikt over tiltakstyper i NIR. Kodingen i NIR er mer detaljert enn i skjema 11B. ASD etterspurte hvordan NAV-tiltak registreres og omtale av dette vil bli tatt med her.

## 3. Endringer i skjema 7, 11, 11 C og 12 for neste år

- a) Aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakere. Forslag til registrering for 2017 var sendt arbeidsgruppen fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Forslaget tar sikte på å registrere

antall vilkår om aktivitet, altså ev. flere vilkår per person. Til dels kan det da også dreie seg om endrede (ulike) vilkår i løpet av året. Flere pekte på at dette kan bli en utfordring ved tilrettelegging i fagsystemet og ved uttrekk av data. SSB vil snarest sende forslaget til systemleverandørene og be om en vurdering av hvor enkelt dette ev. kan gjennomføres for registrering f.o.m. 1/1-17.

Det ble ellers spurt om ikke omfanget av aktivitetsplikt (antall timer) var viktig å få frem, samt hvordan man skal håndtere delvis fremmøte. Det ble også spurt om nytten ved å registrere startdato for vilkår, og ikke bare antall måneder med vilkår.

Arbeidsgruppen ble gitt frist til 10. juni med å komme med ytterligere merknader til direktoratets forslag.

- b) Mulig ny kode for sivilstand. Porsgrunn kommune har også i år foreslått innført en kategori « Gift, men lever adskilt». Dette kan ha betydning for å tolke stønadssummen rett. Arbeidsgruppen pekte imidlertid, som i 2014, på flere usikkerheter ved slik registrering. Det kan for det første tenkes grensetilfeller over mot separasjon (m.a.o. hvor varig er adskillelsen), og noen kan velge å svare «gift» med ønske om familiegjennforening. Man bør inntil videre holde seg til gjengs inndeling av ekteskapelig status, og ev. gjøre en test mot registrert adresse i folkeregisteret.

Fristen for å melde endringer i skjema var ellers satt til 1. mai, og det var ikke kommet andre forslag.

#### 4. Endringer i KOSTRA-publiseringen for statistikkåret 2016.

Fristen til å komme med forslag var satt til 15. mai, og ingen forslag er innkommet. Publiseringen for 2016 blir derfor identisk med 2015 (da med unntak av følgene av nytt skjema for krisesenter/ vold i nære relasjoner).

#### 5. Test-datasett for sosialtjenesten.

Datasett for samtlige kommuner og særskilt for ASSS-kommunene (til bruk på ASSS-samlingen 1. juni) var oversendt arbeidsgruppen 4. mai (vedlegges også her).

Målsettingen med testdatasettet var å få frem tema som p.t. er dårlig dekket i statistikken. SSB hadde bedt om kommentarer både til utvalget av tall, ønsket detaljeringsgrad og fremtidig bruk (bl.a. publisering) av tallene. Det vil være flere mulig anvendelser (publiseringsmåter) for et slikt datasett. De enkelte tabeller kan også tenkes stykket opp og knyttet til ulike publiseringer (f.eks. noen til KOSTRA, noen ikke).

Tallene viser at nasjonale tall basert på noe særlig lavere enn 10 000 personer fort resulterer i at 100 kommuner må prikket. Synker nivået ned mot 5 000, må fort halvparten av kommunene prikket. De kritiske verdiene for fullgode kommunetall vil derfor ligge et sted rundt 10 000 – dersom en hovedmålsetting er minimalt frafall. SSBs naturlige rolle overfor datasettet vil være å påpeke forhold som dette, samt å si noe om spredningen mellom kommunene på hver indikator. Men hvorvidt tall med relativt liten kommunal spredning (som f.eks. utdanningstallene) likevel oppfattes som nyttige, må være opp til brukerne (især kommunene) å vurdere.

Det ble kommentert at datasettet innebar en viktig videreutvikling av statistikken, ikke minst gjennom innføring av «korte forløp». Det ble etterlyst andeler i tillegg til absolutte tall. Det ble spurt om mer detaljert landbakgrunn kunne virke belastende mht. kommuners ønske om å bosette grupper som er vanskelige å integrere. Andre mente dette snarere ville være et signal om å legge inn endrede forutsetninger i rammetilskuddet. ASD pekte på at botid med fordel kunne vurderes inkludert i en ev. videreutvikling av datasettet, da på bekostning av enkelte andre data. Det ble holdt åpent hvilken publiseringsform og hvilket publiseringsstidspunkt som var mest egnet.

Etter ASSS-samlingen 1. juni vil SSB oppsummere de kommentarer som er fremkommet, og formidle dette til oppdragsgiver ASD og til arbeidsgruppen som grunnlag for videre oppfølging.

#### 6. Kommunenes sosialhjelpsføringer på KOSTRA-funksjon 281 og på KOSTRA-skjema 11

SSB hadde her sendt ut en oversikt over kommunenes føringer på funksjon 281 (arten «overføringer») sammenlignet med stønadsbeløpene på skjema 11. Tallene per 15/3-16 viser at 66 kommuner hadde føringer på funksjon 281 som ligger over +/-20 % av hva klientopplysningene viser. De største avvikene finner vi i små kommuner der interkommunalt samarbeid er forklaringen. Men også når vi sammenligner klientutbetalingene med **brutto driftsutgifter** på funksjon 281, får vi omtrent like mange kommuner med over 20 % avvik, selv om de mest ekstreme avvikene blir kraftig redusert. Kontakt med kommunene tilsier at forskjellene noen steder skyldes at bruk av kommunalt reglement allerede for 2015 (feilaktig) er blitt ført på funksjon 281. Men det er også snakk om andre feilføringer, ikke minst fordi mange kommuner ikke ser disse to rapporteringene i sammenheng, og at f.eks. økonomikontoret ikke er kjent med hva klientrapporteringen på sosialhjelp viser. M.a.o. er det p.t. ikke umiddelbart enkelt å fortolke differansen mellom funksjon 281 og skjema 11 som et uttrykk for forekomst av kommunalt reglement.

En måte å komme videre på, vil være å ta utgangspunkt i NAVs oversikt over kommuner med flyktningekontor innenfor/ utenfor NAV, og se hvordan størrelsesforholdet mellom funksjon 281 og skjema 11 er i disse to kommunetypene.

KS pekte på at skatteetaten skal motta individopplysninger fra kommunene om skattefrie inntekter etter type (skjema RF-1319), og at dette kunne være en måte å avdekke utbetalinger etter kommunalt reglement. SSB undersøker dette, og melder tilbake til arbeidsgruppen. (Etter møtet er fremkommet at SSBs bruk av disse data så langt har strandet på mangelfull utfylling.)

#### 7. Ny publiseringsløsning for KOSTRA: Første utkast til nøkkeltall til «kommunefakta»

SSB hadde sendt ut et første utkast til 10 mulige indikatorer. Det var ingen spesielle merknader til disse, ut over at de indikatorene som velges, generelt bør være «brede» og egnet for å relateres til andre typer data, f.eks. kommuneregnskap og demografi. Saken tas opp igjen i arbeidsgruppen i 2017, da det utarbeides et endelig forslag.

#### 8. Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.

